

РОЛЬ МОТИВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Семененко О.О.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Якість освіти залежить від відповідальності викладачів за результати їх педагогічної діяльності. Та не менш важливо щоб студент відчував відповідальність за результати навчання. Тому виховання відповідальності суб'єктів навчально-виховного процесу є необхідною умовою підвищення якості вузівської освіти. Умова формування відповідальності визначає першочергове завдання педагога – створити у студента цільову установку на розвиток та зміцнення своєї мотивації, необхідної в навчанні, в майбутній професійній діяльності, в житті.

Для того, щоб розвиток відповідальності був прийнятий особистістю, потрібне підкріплення позитивним мотивом як внутрішнім спонуканням до діяльності. Тоді ціль буде сприйнята як відповідна вимогам до себе. Чим вищий рівень мотивації учбової діяльності студентів, тим вища їх відповідальність. Висока позитивна мотивація може грати роль компенсуючого фактору в разі недостатньо високих здібностей, однак в зворотному випадку цей фактор не спрацьовує – ніякий високий рівень здібностей не може компенсувати відсутності мотиву до навчання, або його низьку вираженість, не може привести до значних успіхів у навчанні. Недостатній рівень профорієнтації на рівні школи і, що більш важливо, проадаптації на першому курсі ВНЗ призводить до зниження мотивації і як наслідок зниження відповідальності студента. Головне – сформувані інтерес і творче ставлення до навчання, створити для цього відповідні умови. Викладачі створюють активне навчальне середовище для студентів, але самі не обов'язково залучаються в окремі форми навчальної активності. Розвиток мотивації професійного самовдосконалення викладача вищого навчального закладу є необхідною умовою формування його професійної компетентності, а сама позитивна мотивація професійного самовдосконалення є системоутворювальною складовою його готовності до викладацької діяльності. Якщо викладач має низьку мотивацію до роботи в науковій та викладацькій діяльності, не прагне підвищувати свою кваліфікацію, то його професійна діяльність сприймається ним як негативно емоційно забарвлена, що суттєво знижує результати його професійної діяльності, та всього навчального процесу в цілому.

Мотиваційна складова суб'єктів навчального процесу є важливим взаємопов'язаним фактором професійної діяльності цих суб'єктів.